

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)

ดวงรัตน์ ประจักษ์ศิลป์ไทย

วิทยาการปฏิบัติการ

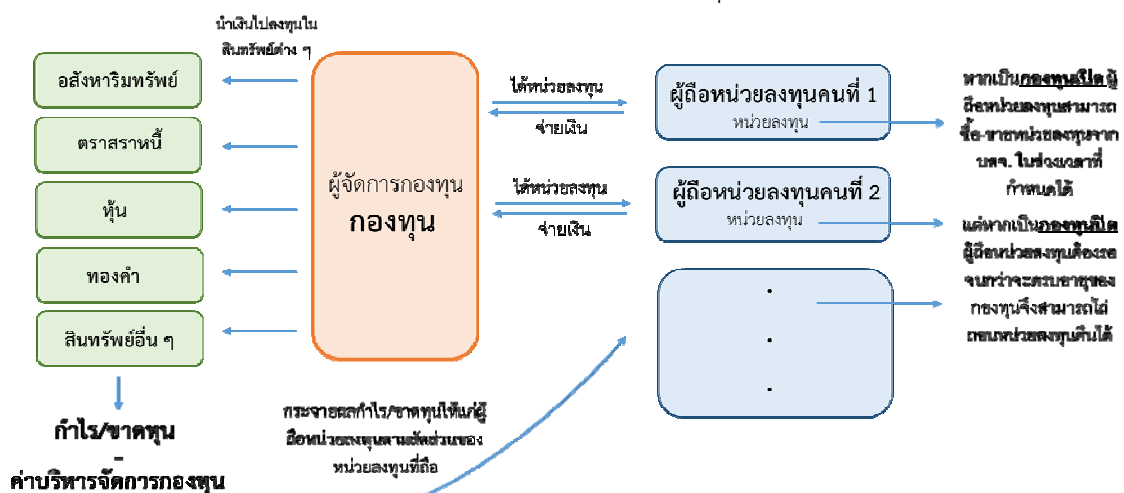
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

กรมสรรพากรได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) ใหม่ ซึ่งจะเริ่มใช้ในปีภาษี 2558 ดังนั้นบทความนี้ จึงจัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ LTF และ RMF และประโยชน์ที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการลงทุนใน LTF และ RMF การเปลี่ยนแปลงทางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมสรรพากรกำหนดขึ้นใหม่ รวมถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยเฉพาะต่อผู้ลงทุน

LTF และ RMF เป็นกองทุนรวมอย่างหนึ่ง ดังนั้นในส่วนแรก ผู้เขียนจะขออธิบายเกี่ยวกับกองทุนรวมก่อน กองทุนรวมคือเครื่องมือการลงทุนอย่างหนึ่งที่นำลงทุนหลาย ๆ รายเอาเงินทุนมารวมกันแล้วให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) ซึ่งมักเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุนเป็นผู้จัดการเงินทุนเหล่านั้น โดยมีขั้นตอนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ม.ป.ป.ก)

1. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนยื่นรายละเอียดแก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เกี่ยวกับโครงการจัดการกองทุนรวมซึ่งรวมถึงนโยบายการลงทุนด้วย
2. เมื่อได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. แล้ว บลจ. จึงออกหน่วยลงทุนและเสนอขายหน่วยลงทุนนี้ให้แก่ นักลงทุนที่ต้องการลงทุนในกองทุนรวมนี้
3. บลจ. รวบรวมเงินที่ขายหน่วยลงทุนได้ไปจดทะเบียนเป็น “กองทุนรวม” กับ ก.ล.ต. เพื่อให้กองทุนรวมมีสถานะเป็นนิติบุคคลแยกกับ บลจ. ดังนั้นเมื่อ บลจ. ที่บริหารกองทุนรวมมีปัญหาด้านการเงินหรือปิดกิจการ ทรัพย์สินของกองทุนรวมจะไม่ได้รับผลกระทบ
4. บลจ. นำเงินที่รวบรวมไว้ไปลงทุนในหลักทรัพย์และสินทรัพย์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในนโยบายการลงทุน เพื่อนำผลตอบแทนกลับคืนสู่กองทุนรวมนั้นต่อไป

แผนภาพที่ 1: การทำงานของกองทุนรวม

ที่มา: ประมวลและจัดทำโดยผู้เขียน

ตามที่แสดงในแผนภาพที่ 1 หลังจาก บลจ. ระดมทุนและจดทะเบียนกองทรัสต์สินเป็นกองทุนรวมแล้ว ผู้จัดการกองทุนจะนำเงินที่ได้ไปลงทุนโดยจะลงทุนได้เฉพาะในสินทรัพย์ และหลักทรัพย์ที่กำหนดไว้ตอนแรก จากนั้น บลจ. ต้องคำนวณมูลค่าและผลตอบแทนของกองทุนรวม (Net Asset Value: NAV) จากมูลค่าหลักทรัพย์ และสินทรัพย์สุทธิที่กองถือไว้ตามมูลค่าตลาด ณ ขณะนั้น หากมูลค่าเงินลงทุนดังกล่าวเพิ่มขึ้นหมายความว่า กองทุนได้ผลกำไรจากการลงทุน ผลกำไรนั้นจะถูกนำมาเฉลี่ยเป็นเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนตามสัดส่วนของหน่วยลงทุนที่ถืออยู่ หรือหากกองนั้นไม่มีนโยบายจ่ายเงินปันผล ผลกำไรจะถูกสะสมและเพิ่มค่าอยู่ในมูลค่าทรัสต์สินของกองทุนรวม (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI), 2548) แต่หากขาดทุน มูลค่าของหน่วยลงทุนที่ผู้ถือหน่วยถืออยู่ก็จะมีค่าลดลง

นักลงทุนเป็นผู้เลือกเองว่าจะลงทุนกับ บลจ. ไດ เช่น บลจ.บัวหลวง บลจ.กรุงศรี บลจ.กสิกรไทย เป็นต้น ซึ่งบลจ. แต่ละแห่งก็มีการเสนอขายกองทุนหลากหลายประเภท เช่น กองทุนรวมตราสารหนี้ กองทุนรวมตราสารทุน กองทุนรวมหุ้นระยะยาว เป็นต้น และถึงแม้จะเป็นกองทุนที่ลงทุนในสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ประเภทเดียวกัน แต่ บลจ. คนละแห่งก็อาจมีนโยบายการลงทุนที่ต่างกันได้ เช่น นโยบายการจ่ายปันผลที่ต่างกัน เป็นต้น ซึ่งนโยบายการลงทุนเหล่านี้จะส่งผลต่อผลตอบแทน และความเสี่ยงที่นักลงทุนจะได้รับจากการลงทุน ดังนั้นผู้ลงทุนจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับกองทุนเหล่านี้ให้ดีกว่าก่อนเลือกลงทุน

ในความเป็นจริงแล้วนักลงทุนสามารถลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องผ่านกองทุนรวม เช่น แทนที่จะไปซื้อกองทุนบัวหลวงโครงสร้างพื้นฐาน นักลงทุนก็อาจนำเงินไปซื้อหุ้นของบริษัทที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้เอง เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมให้แก่ บลจ. ในการบริหารจัดการกองทุน อย่างไรก็ตาม การลงทุนด้วยตนเองก็มีข้อจำกัด เช่น

1. **นักลงทุนรายย่อยมักจะมีทุนจำกัด** (Thaimutualfund.com, ม.ป.ป.) ทำให้ไม่สามารถเลือกลงทุนได้หลากหลายดังที่ตนต้องการ เช่น หากผู้ลงทุนมีเงินทุน 10,000 บาท และต้องการซื้อหุ้นของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ผู้ลงทุนอาจไม่สามารถซื้อหุ้นได้จากหลากหลายบริษัทและต้องเสียค่าธรรมเนียมต่อหน่วย (Commission Fee) สูงเพราะซื้อหุ้นแต่ละตัวในจำนวนไม่มาก แต่หากลงทุนในหน่วยลงทุน ในหนึ่งหน่วยลงทุนจะประกอบด้วย สินทรัพย์ทุกชนิดตามสัดส่วนที่กองทุนได้ไปลงทุน ทำให้ผู้ลงทุนสามารถลงทุนในสินทรัพย์ หรือหลักทรัพย์ได้หลากหลายกว่าการลงทุนด้วยตนเอง นอกจากนี้ตามหลักทฤษฎีการลงทุนแล้ว นักลงทุนควรจะลงทุนในสินทรัพย์ที่หลากหลาย โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่มีผลตอบแทนผันผวนแบบไม่สัมพันธ์กันมาก (Low Correlation) เพื่อกระจายความเสี่ยงในการลงทุน (ตลาดตราสารหนี้ (BEX), ม.ป.ป.) ดังนั้น นักลงทุนที่มีทุนน้อยอาจไม่สามารถกระจายการลงทุนในสินทรัพย์ หรือหลักทรัพย์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. **นักลงทุนรายย่อยอาจมีความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญในการลงทุนไม่มากพอ อีกทั้งอาจไม่มีเวลาศึกษาและติดตามข้อมูลเพื่อใช้ในการลงทุน** (Thaimutualfund.com, ม.ป.ป.) ซึ่งการที่ผู้ลงทุนไปซื้อหน่วยลงทุนจากกองทุนรวมก็เหมือนเป็นการนำทุนของตัวเองไปให้ บลจ. เป็นผู้บริหารจัดการแทน ซึ่งผู้บริหารกองทุนมักจะมี ความชำนาญในการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทนั้น ๆ และมีเวลาศึกษาติดตามข้อมูล

มากกว่าผู้ลงทุนรายย่อย ทั้งนี้ผู้ลงทุนที่ซื้อหน่วยลงทุนจากกองทุนรวมเหล่านี้ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการจัดการกองทุนให้แก่ บลจ. เพื่อแลกกับบริการจัดการการลงทุนดังกล่าว

นอกจากนี้ การลงทุนในกองทุนรวมยังมีข้อดีอื่น ๆ อีก เช่น การลงทุนในกองทุนรวมบางประเภท ผู้ถือหน่วยลงทุนจะได้รับประโยชน์ทางภาษี และกองทุนรวมมักจะมีอำนาจต่อรองมากกว่าเพราะเป็นผู้ลงทุนประเภทสถาบัน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในกองทุนรวมจะมีค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนซึ่งจะหักจากผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการลงทุน และการลงทุนในกองทุนรวมอาจจะไม่ยืดหยุ่นเท่ากับการลงทุนเองเพราะต้องปฏิบัติตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ตอนแรก นอกจากนี้ ผู้ลงทุนจะต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุนในกองทุนรวมด้วย มิใช่คิดว่ามีผู้จัดการกองทุนดูแลกองทุนให้แล้วกองทุนจะไม่มีความเสี่ยงเลย กองทุนที่ลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเภทกันก็มีความเสี่ยงแตกต่างกันไป โดยความเสี่ยงทั่ว ๆ ไปของกองทุน เช่น (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ม.ป.ป.ช)

1. การผันผวนของอัตราดอกเบี้ย เพราะหากอัตราดอกเบี้ยในตลาดเปลี่ยนแปลง จะทำให้ราคาของตราสารหนี้เปลี่ยน ทำให้มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนเปลี่ยนไปด้วย
2. การเปลี่ยนแปลงของภาวะตลาดโดยรวม ส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ที่กองทุนไปลงทุนไว้เปลี่ยนแปลง
3. การผิมนัดชำระหนี้หรือการขาดทุนจากการดำเนินงานของบริษัทที่กองทุนไปลงทุนไว้
4. การขาดสภาพคล่อง ในกรณีที่หลักทรัพย์ที่กองทุนไปลงทุนไว้มีการซื้อขายเปลี่ยนมือไม่มาก หรือที่เรียกว่ามีสภาพคล่องต่ำ ก็จะทำให้กองทุนไม่สามารถซื้อหรือขายสินทรัพย์นั้นได้ในราคาหรือจำนวนที่ต้องการในเวลาที่ต้องการ

“กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” หรือ LTF นั้นย่อมาจาก Long Term Equity Fund ก็เป็นกองทุนรวมประเภทหนึ่งที่เน้นลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยต้องลงทุนในหุ้นดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน และได้รับการสนับสนุนให้จัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มสัดส่วนของผู้ลงทุนสถาบันที่จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อให้ตลาดหุ้นไทยมีเสถียรภาพมากขึ้น นอกจากนี้ LTF ยังให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนรายย่อย เพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุนและการออมอีกด้วย แต่ LTF จะมีเงื่อนไขที่สำคัญเกี่ยวกับระยะเวลาการลงทุนก็คือ ผู้ลงทุนต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่ต่ำกว่า 5 ปีปฏิทินถึงได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่ง LTF ที่ถูกบริหารโดย บลจ. คนละแห่งก็อาจมีนโยบายการลงทุนปลีกย่อยที่แตกต่างกันไป เช่น การเลือกประเภทของหุ้นที่จะไปลงทุน นโยบายการจ่ายปันผล เป็นต้น

สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่จะได้รับเมื่อถือหน่วยลงทุน LTF ไว้ไม่ต่ำกว่า 5 ปีปฏิทิน ได้แก่

1. เงินลงทุนในกองทุน LTF สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ในปีภาษีนั้น แต่ไม่เกิน 500,000 บาท
2. กำไรที่ได้จากการขายหน่วยลงทุนคืนให้แก่ บลจ. (Capital Gain) จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ แต่หากมีการลงทุนเกินร้อยละ 15 ของเงินได้หรือเกิน 500,000 บาท กำไรที่ได้จากการขายคืนหน่วยลงทุนนับเฉพาะเงินลงทุนส่วนที่เกิน จะถูกนำไปคำนวณรวมเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

แต่หากผู้ลงทุนผิดเงื่อนไขการลงทุน คือ ขายหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนด 5 ปีปฏิทินจะต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับยกเว้นไปพร้อมเพิ่มเงินในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนนับตั้งแต่วันที่ผู้ลงทุนยื่นขอ ยกเว้นภาษี จนถึงเดือนที่มีการยื่นคืนเงินภาษี และต้องจ่ายภาษีสำหรับกำไรที่ได้จากการขายคืนหน่วยลงทุน ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีที่ผิดเงื่อนไข (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.ก)

ทางด้านของ “กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ” หรือ RMF ย่อมาจาก Retirement Mutual Fund เป็นกองทุนประเภทหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนให้จัดตั้ง เพื่อจูงใจให้เกิดการออมเงินระยะยาวไว้ใช้จ่ายยามเกษียณอายุ การลงทุนจึงมีระยะเวลาค่อนข้างนาน ดังนั้นเพื่อให้ผู้ลงทุนมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนนโยบายการลงทุนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา RMF จึงมีนโยบายการลงทุนให้เลือกหลากหลาย โดยมีทั้งกองที่มีความเสี่ยงต่ำ ปานกลาง และสูง และผู้ลงทุนสามารถสับเปลี่ยนหน่วยลงทุนของกองทุน RMF ได้โดยไม่ต้องถือว่าเป็นการขายหน่วยลงทุน ซึ่งเงื่อนไขการลงทุนใน RMF เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจะต่างจาก LTF คือ

1. หากเริ่มลงทุนแล้วต้องลงทุนอย่างต่อเนื่องโดยซื้อหน่วยลงทุนของ RMF ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง
2. ลงทุนอย่างน้อยร้อยละ 3 ของเงินได้ในแต่ละปี หรือ 5,000 บาท แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะต่ำกว่า
3. ต้องไม่ระงับการซื้อหน่วยลงทุนเกินกว่า 1 ปีติดต่อกัน ยกเว้นปีที่ไม่มีเงินได้สามารถระงับการซื้อได้
4. การขายคืนหน่วยลงทุนทำได้เมื่อผู้ลงทุนอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีและลงทุนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี โดยนับเฉพาะปีที่มีการลงทุนเท่านั้น ปีใดไม่มีเงินได้และไม่ลงทุนจะไม่นับ

สิทธิประโยชน์จากการยกเว้นภาษีเมื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุนครบทุกข้อ ได้แก่

1. เงินลงทุนในกองทุน RMF รวมกับเงินทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และประกันชีวิตแบบบำนาญที่ผู้ลงทุนมีอยู่สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ในปีภาษีนั้น แต่ไม่เกิน 500,000 บาท โดยการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีนี้นับตามเวลาแบบวันชนวันตั้งแต่วันที่ได้เริ่มลงทุน

2. กำไรที่ได้จากการขายคืนหรือไถ่ถอนหน่วยลงทุน (Capital Gain) จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ แต่หากมีการลงทุนเกินร้อยละ 15 ของเงินได้หรือเกิน 500,000 บาท กำไรที่ได้จากการขายคืนหน่วยลงทุน นับเฉพาะเงินลงทุนส่วนที่เกิน จะถูกนำไปคำนวณรวมเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเช่นเดียวกับ LTF

แต่หากผู้ลงทุนผิดเงื่อนไขการลงทุน ในกรณีแรก คือ ขายหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนด 5 ปีปฏิทิน จะต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับยกเว้นไปในช่วง 5 ปีย้อนหลัง และต้องจ่ายภาษีสำหรับกำไรที่ได้จากการขายคืนหน่วยลงทุนภายในเดือนมีนาคมของปีถัด จากปีที่ผิดเงื่อนไขและหากผิดเงื่อนไขการลงทุนในกรณีที่สอง คือ ลงทุนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปแต่ผิดเงื่อนไขอื่น จะต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับยกเว้นไปในช่วง 5 ปีย้อนหลัง แต่ไม่ต้องจ่ายภาษีสำหรับกำไรที่ได้จากการขายคืนหน่วยลงทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.ก)

อย่างไรก็ตาม ยังมีการถกเถียงกันว่า LTF นั้น ช่วยเพิ่มเสถียรภาพให้แก่ตลาดทุนและส่งเสริมให้มีการออมระยะยาวจริงหรือไม่ โดยสภาธุรกิจตลาดทุนไทยระบุว่า มาตรการลดหย่อนภาษีเป็นแรงจูงใจให้เกิดการลงทุนผ่านสถาบัน (กองทุน) ภายในประเทศ ซึ่งไม่ผันผวนตามแรงซื้อหรือแรงขายที่เกิดจากความตื่นตระหนกของนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนรายย่อย อีกทั้ง สัดส่วนของนักลงทุนสถาบันในประเทศจากนักลงทุน

ทั้งหมดก็เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.8 ใน พ.ศ. 2552 เป็นร้อยละ 9.9 ใน พ.ศ. 2557 ดังนั้น สภาธุรกิจจึงเห็นว่า มาตรการดังกล่าวช่วยเพิ่มเสถียรภาพให้แก่ตลาดทุนได้ อีกทั้งยังระบุว่ามาตรการลดหย่อนภาษีดังกล่าวไม่ได้เอื้อประโยชน์ให้คนรวย และไม่ได้ทำลายความเป็นธรรมของระบบภาษีปัจจุบัน เพราะถึงแม้ว่าบุคคลที่มีรายได้น้อยจะได้รับการลดหย่อนเป็นเม็ดเงินที่น้อยกว่า แต่เมื่อเทียบเป็นสัดส่วนแล้วจะได้รับการลดหย่อนในสัดส่วนที่มากกว่า (Thaipublica, 2557) นอกจากนี้ นายไพฑูริย์ นลินทรางกูร ประธานกรรมการ สภาธุรกิจตลาดทุนไทยเปิดเผยว่า งานวิจัยเชิงลึกที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการถือครองหน่วยลงทุน และการทำธุรกรรมในกองทุนรวม LTF พบว่า กลุ่มคนที่ได้ประโยชน์สูงสุดจากมาตรการลดหย่อนภาษีนั้นไม่ใช่กลุ่มคนรายได้สูง แต่เป็นกลุ่มคนที่มีรายได้ปานกลาง และ LTF ก็เป็นช่องทางการสร้างวินัยการออมที่ดี (ไทยรัฐออนไลน์, 23 มิถุนายน 2557) แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับมาตรการลดหย่อนภาษีของกองทุน LTF โดยกล่าวว่า นักลงทุนที่ลงทุนในกองทุน LTF มักจะเน้นเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นสำคัญ และไม่ได้คำนึงถึงผลตอบแทนจากการลงทุนเท่าใดนัก จึงซื้อและถือหน่วยลงทุนเป็นระยะเวลาต่ำที่สุดที่เป็นไปได้ โดยซื้อในเดือนธันวาคมและขายในเดือนมกราคม ดังนั้นมาตรการดังกล่าวจึงไม่ได้ช่วยให้ตลาดทุนมีเสถียรภาพมากขึ้น และมูลค่าภาษีที่รัฐต้องคืนให้แก่ผู้ลงทุนนั้นสูงถึงประมาณปีละ 8,000 ล้านบาท ซึ่งมากกว่างบประมาณประจำปี 2557 ของหลาย ๆ กระทรวงอีกด้วย นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวยังไม่เป็นธรรมกับประชาชนที่ไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเข้าถึงกองทุน LTF ได้ เพราะหากพวกเขานำเงินไปออมกับธนาคารในบัญชีฝากประจำจะถูกเก็บภาษีร้อยละ 15 หรือหากนำเงินไปซื้อประกันชีวิตจะได้ลดหย่อนภาษีสูงสุด 100,000 บาท ในขณะที่บุคคลที่มีรายได้เท่ากันและมีความต้องการออมเงินเหมือนกัน แต่เอาเงินไปซื้อหน่วยลงทุนในกองทุน LTF สามารถนำไปลดหย่อนสูงสุดได้ถึง 500,000 บาท (Thaipublica, 2557)

จากข้อโต้แย้งดังกล่าวประกอบกันใน พ.ศ. 2559 จะเป็นปีสุดท้ายที่เงินลงทุนในหน่วยลงทุน LTF จะได้รับการลดหย่อนภาษี จึงมีการถกเถียงกันว่าควรจะทำอายุมาตรการหรือไม่ โดยในวันที่ 2 กรกฎาคม 2558 กรมสรรพากรได้ออกประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ฉบับที่ 257 258 และ 259 โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกี่ยวกับเงื่อนไข LTF และ RMF จากที่ให้มูลค่าที่ใช้ซื้อหน่วยลงทุน LTF และ RMF สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ แต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของ “เงินได้พึงประเมิน” ในปีภาษีนั้นเป็น ไม่เกินร้อยละ 15 ของ “เงินได้ที่ต้องเสียภาษี” โดยคงเงื่อนไขเดิม คือเฉพาะส่วนไม่เกิน 5 แสนบาท ดังนั้นเงินได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี เช่น เงินรางวัลจากการถูกสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นต้น จะไม่สามารถนำมารวมในรายได้ เพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณมูลค่า LTF และ RMF ที่ซื้อเพื่อขอลดหย่อนภาษีได้ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป (Diana Kanidtha, 12 กรกฎาคม 2558) และในการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2558 นั้น คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับเรื่องการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ดังนี้

1. ให้ขยายระยะเวลาการลดหย่อนภาษีออกไปอีก 3 ปี จากเดิมที่กำหนดสิ้นสุดการลดหย่อนใน พ.ศ. 2559 เป็นสิ้นสุดใน พ.ศ. 2562
2. ปรับเพิ่มระยะเวลาการถือหน่วยลงทุนใน LTF จากไม่น้อยกว่า 5 ปีปฏิทินเป็นไม่น้อยกว่า 7 ปีปฏิทิน สำหรับหน่วยลงทุนใน LTF ที่ซื้อตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม นางวรวรรณ ธาราภูมิ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม (บลจ.) กล่าวว่า ต้องรอการประกาศอย่างเป็นทางการจากกรมสรรพากรก่อน เนื่องจากการปรับระยะเวลา การถือหน่วยลงทุนจาก 5 ปี เป็น 7 ปีนั้น รมต.คณะรัฐมนตรีกำหนดให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ซึ่งขัดกับ หลักเกณฑ์เดิมที่ระบุให้ซื้อและถือครองเพียง 5 ปีปฏิทินได้ถึง พ.ศ. 2559 (Manager Online, 10 พฤศจิกายน 2558)

ผลของการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การถือหน่วยลงทุนของ LTF จาก 5 ปีปฏิทินเป็น 7 ปีปฏิทินต่อการตัดสินใจ เข้าซื้อกองทุนรวม LTF จากนี้ไปอาจจะประเมินได้ยาก แต่เกณฑ์ดังกล่าวจะเป็นการบังคับให้ผู้ลงทุนต้อง ถือครองหน่วยลงทุนนานขึ้นระดับความเสี่ยงจากการลงทุนจึงเพิ่มขึ้นด้วยเพราะโอกาสที่ตลาดจะเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมนั้นจะสูงขึ้นเมื่อระยะเวลาผ่านไป นอกจากนี้ กลุ่มผู้ลงทุนที่เห็นว่าหลักเกณฑ์ใหม่นานเกินไปก็อาจ เปลี่ยนไปลงทุนในสินทรัพย์อื่นแทน ซึ่งนักลงทุนกลุ่มนี้มักจะเป็นกลุ่มที่มีความต้องการลงทุนเพื่อสิทธิประโยชน์ จากการลดหย่อนภาษีเป็นหลัก ในขณะที่เกณฑ์ดังกล่าวอาจไม่กระทบมากนักกับกลุ่มนักลงทุนที่เน้นผลตอบแทน จากการลงทุน และมีเป้าหมายระยะเวลาการลงทุนอยู่แล้วเพราะถึงแม้จะขาดทุนจากหน่วยลงทุน แต่หากรวมกับ เงินที่ได้จากการลดหย่อนภาษีก็อาจขาดทุนไม่มากหรือไม่ขาดทุนเลย หรือผู้ลงทุนอาจเลือกที่จะถือหน่วยลงทุน ต่อไปจนกว่าราคาหน่วยลงทุนจะขึ้นก็ได้ (Manager Online, 10 พฤศจิกายน 2558)

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

ผู้เขียนมีความเห็นว่า ผลของการปรับกฎเกณฑ์ดังกล่าวต่อการออมและเสถียรภาพของตลาดทุนนั้น ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคาดหวังเกี่ยวกับผลตอบแทนของตราสารหนี้ และตราสารทุน ต่าง ๆ จึงทำให้คาดเดาผลได้ยาก แต่ LTF และ RMF ก็ถือเป็นเครื่องมือการสร้างวินัยการออมที่ดีอย่างหนึ่ง แก่ผู้มีรายได้อ่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีรายได้อ่อนที่ไม่มีสวัสดิการรองรับเมื่อเกษียณอายุการทำงาน อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนเพื่อการออมจำเป็นต้องพิจารณาความเสี่ยงที่กองทุนแต่ละกองมีด้วย เพราะผลตอบแทน ความคาดหวัง (Expected Return) ที่สูงจะมาพร้อมกับความเสี่ยงที่สูง (High Risk High Return) ซึ่งหากเป็น กองที่มีความเสี่ยงสูงก็มีโอกาสที่ผู้ลงทุนจะไม่ได้เงินลงทุนคืนหรือได้คิมน้อยกว่าเงินที่ลงไป ดังนั้น เมื่อเลือกลงทุน นอกจากผลตอบแทนจากกองทุนแล้ว ผู้ลงทุนจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงจากการลงทุนที่เหมาะสมกับความเสี่ยง ที่ตนเองรับได้ อีกทั้งระยะเวลาการลงทุนที่กองทุนเสนอก็ควรจะเหมาะสมกับความต้องการใช้เงินในอนาคต ของผู้ลงทุนด้วย มิเช่นนั้นหากผู้ลงทุนขายหน่วยลงทุนคืนก่อนเวลาที่กำหนดหรือต้องขายในช่วงตลาดขาลง ผู้ลงทุนอาจไม่ได้ผลประโยชน์จากการลงทุนดังที่คาดหวังไว้ในตอนแรก นอกจากนี้ ผู้ลงทุนจะต้องศึกษา นโยบาย การลงทุนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนอย่างละเอียด พร้อมทั้งศึกษา ผลการดำเนินการของกองทุนอย่างใกล้ชิด เพื่อใช้เป็นหลักในการตัดสินใจว่าจะลงทุนในกองทุนนั้น ๆ ดีหรือไม่ หรือหากลงทุนอยู่แล้วจะลงทุนต่อไปดีหรือไม่ ซึ่งหากผู้ลงทุนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ ในการลงทุนต่าง ๆ ผู้ลงทุนก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือเหล่านี้ในการลงทุนและการออมให้ได้ ประโยชน์สูงสุดได้

บรรณานุกรม

- ตลาดตราสารหนี้ (BEX). (ม.ป.ป.). เอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่องตราสารหนี้ ชุดที่ 2 การกระจายความเสี่ยง
เพื่อการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ. สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558 จาก [https://www.set.or.th/
th/products/bonds/files/book2_diversification.pdf](https://www.set.or.th/th/products/bonds/files/book2_diversification.pdf)
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.ก). **LTF คืออะไร**. สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558 จาก
https://www.set.or.th/education/th/begin/mutualfund_content08.pdf
_____ . (ม.ป.ป.ข). **RMF คืออะไร**. สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558 จาก [https://www.set.or.th/
education/th/begin/mutualfund_content09.pdf](https://www.set.or.th/education/th/begin/mutualfund_content09.pdf)
- สภาตลาดทุนถกคลังสัปดาห์นี้ เสนอคงมาตรการภาษีกองทุนหุ้น LTF-RMF. (23 มิถุนายน 2557). **ไทยรัฐ
ออนไลน์**. สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2558 จาก <http://www.thairath.co.th/content/431379>
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI). (2548). **กองทุนรวมและหน่วยลงทุน**. สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2558
จาก http://www.set.or.th/yfs/2015/download/YFS2015_YFSCamp2015_Reading06.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (ม.ป.ป.ก). **กองทุนรวมคืออะไร**. สืบค้น
9 พฤศจิกายน 2558 จาก http://www.start-to-invest.com/webedu/content.html?menu_id=449
_____ . (ม.ป.ป.ข). **กองทุนรวมมีความเสี่ยงอะไรบ้าง?**. สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2558 จาก [http://www.start-
to-invest.com/webedu/content.html?menu_id=451](http://www.start-to-invest.com/webedu/content.html?menu_id=451)
- Diana Kanidtha. (12 กรกฎาคม 2558). **สรรพากรประกาศ ปรับหลักเกณฑ์ใหม่ LTF RMF 2558**.
สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2558 จาก <http://www.propertytoday.in.th/fund/LTF-RMF2558>
- LTF ใหม่ไม่เคลียร์ บังเอิญ “สมคิด” วนรอบกลับมาแก้ปัญหา. (10 พฤศจิกายน 2558). **Manager Online**.
สืบค้น 11 พฤศจิกายน 2558 จาก [http://m.manager.co.th/SpecialScoop/detail/95800
00124742](http://m.manager.co.th/SpecialScoop/detail/9580000124742)
- Thaimutualfund.com. (ม.ป.ป.). **กองทุนรวมคืออะไร**. สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2558 จาก [http://www.thaimu-
tualfund.com/AIMC/aimc_about.jsp?pg=2](http://www.thaimutualfund.com/AIMC/aimc_about.jsp?pg=2)
- Thaipublica. (2557). **ข้อถกเถียงของคนหุ้นกับคนคลัง กรณีข้อเท็จจริง LTF เครื่องมือหักลดหย่อนภาษี –
พัฒนาตลาดทุนหรืออ้อมคนรวย 10 ปีกองทุนโตกว่า 2 แสนล้าน**. สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2558
จาก <http://thaipublica.org/2014/10/ltf/>